

Projekt

z dnia 24 lutego 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA
RADY GMINY ŁĘKA OPATOWSKA**

z dnia 25 lutego 2026 r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Łęka Opatowska na lata: 2026 - 2028

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz.1153 ze zm.) oraz na podstawie art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.) Rada Gminy Łęka Opatowska uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny w Gminie Łęka Opatowska na lata 2026 – 2028 w brzmieniu, jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łęka Opatowska.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Łęka Opatowska na lata 2026 - 2028

Łęka Opatowska, styczeń 2026 r.

Spis treści

I. WSTĘP	3
II. DIAGNOZA	6
III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU	14
IV. CELE PROGRAMU	15
V. ZADANIA	15
VI. REALIZATORZY PROGRAMU	16
VII. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU	17
VIII. MONITORING I EWALUACJA, RAMY FINANSOWE	19

I. WSTĘP

Rodzina jest najważniejszą i podstawową grupą społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo. Jako naturalne środowisko życia dziecka ma największy wpływ na jego rozwój w każdej sferze: emocjonalnej, intelektualnej i poznawczej. To właśnie rodzina najsilniej oddziałuje na kształtowanie osobowości dziecka, tworzenie jego systemu wartości i wiary we własne możliwości, dlatego tak ważne by funkcjonowała ona prawidłowo i wypełniała swoje funkcje jak najlepiej.

Rodzina wg ustawy o pomocy społecznej (art.6 punkt 14 ustawy o pomocy społecznej) to osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące .

Współczesne rodziny mają wiele trudności w odnalezieniu się w zmieniającej się rzeczywistości.

Główne przyczyny kryzysu jakie napotykają współczesne rodziny to:

1. Przemiany społeczno-gospodarcze:

- zwiększa się tempo życia,
- rodzice coraz częściej zajęci są własnymi sprawami, szczególnie pracą i robieniem kariery,
- zwiększa się stale wpływ mass mediów i cyberprzestrzeni na dzieci, młodzież (smartfon 5 do 7 godz. Dziennie i dorosłych (smartfon 4 do 8 godz. Dziennie)
- media i cybermedia – jedna osoba przeznaczają średnio aż 13 godzin i 20 minut w ciągu dnia na korzystanie z elektroniki użytkowej (badania the:protocol). Oznacza to, że urządzenia elektroniczne wypełniają Polakom zdecydowana większość doby poza godzinami snu. Ten wynik to suma czasu spędzonego na korzystaniu ze wszystkich badanych urządzeń, a część z nich może być wykorzystywana równocześnie w tym samym momencie (np. często spoglądamy na smartfon podczas oglądania filmu na laptopie lub w telewizji).
- opóźnienie wieku zawarcia pierwszego małżeństwa (obecnie średnia to 29 lat- końcówka XX w. średnia to 23, 1.)
- opóźnienie momentu urodzenia pierwszego dziecka małżeństwa (obecnie średnia to 29 lat- końcówka XX w. średnia to 23,7 l.)
- liczebny wzrost rozwodów (obecnie ponad 57 tys. rocznie – a końcówka XX w. 37 tys. rocznie),
- spadek liczby małżeństw (211 tys. w 2000 r. – do 136 tys. w 2024r.),
- liczebny wzrost urodzeń pozamałżeńskich (obecnie – 28,8%, a w 2000r. – 12,7%)

- zmniejszanie liczby dzieci w jednej rodzinie,
- monoparentalność- dotyczy ¼ dzieci,
- problemy finansowe rodzin,
- konflikty dotyczące wydatków budżetu domowego,
- trudności w pogodzeniu roli zawodowej oraz roli domowej (łączenie życia zawodowego z prywatnym, brak życia prywatnego),
- alkoholizm i inne uzależnienia psychosomatyczne (amfetamina, metaamfetamina, mefedron, klefedron, marihuana),
- cyberuzależnienia i inne uzależnienia behawioralne (hazard, zakupoholizm, pornografia).

2. Trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

3. Spadek autorytetu rodziny i rodziców.

4. Zmiana modelu rodziny: z rodziny wielopokoleniowej na rodzinę jednopokoleniową, nuklearną , nieformalne związki partnerskie, aż po samotne wychowywanie dziecka lub dzieci.

Niezwykle ważne jest więc umacnianie rodziny i przeciwdziałanie jej dysfunkcyjności w realizacji funkcji psychospołecznych. Należy zatem objąć rodziny wsparciem i podejmować działania służące udzielaniu im wszechstronnej pomocy. Aby sprostać tym zadaniom niezbędna jest ścisła współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami, a także wypracowanie sprawnego i efektywnego systemu działań wpływających na poprawę sytuacji dziecka i rodziny.

Gminny program wspierania rodziny wyznacza działania mające na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Główną przesłanką programu jest konsolidowanie działań podejmowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego przy współudziale innych podmiotów, dla których wiodącym celem jest podejmowanie działań mających na celu utworzenie spójnego wsparcia rodzin, zwłaszcza tych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Z dniem 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawodawca w powyższym akcie prawnym określił m.in. nowe zadania dla poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego, w tym gminnego.

W tym miejscu należy przytoczyć zadania gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ustawowa definicja wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo- wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w dwojakiej formie:

- 1) pracy z rodziną (asystent rodziny);
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka (placówki wsparcia dziennego, rodziny wspierające).

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- 2) terapii i mediacji;
- 3) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- 4) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
- 5) organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej "grupami wsparcia" lub "grupami samopomocowymi".

Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Z kolei wspieranie rodziny w formie pomocy w opiece i wychowaniu dziecka odbywa się poprzez tworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży typu opiekuńczego, specjalistycznego lub pracy podwórkowej. W ramach wsparcia gmina może tworzyć rodziny

wspierające, które obejmują stosowną pomocą rodziny mające problemy opiekuńczo-wychowawcze.

Art. 179 ust. 1 wyżej cytowanej ustawy określa, iż w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, uchwała gminny program wspierania rodziny.

II. DIAGNOZA

Gmina Łęka Opatowska zajmuje powierzchnię 77,54 km². Na dzień 31 grudnia 2025 roku teren gminy Łęka Opatowska zamieszkiwało 5370 osób. Gęstość zaludnienia wynosi 69,25 osób/km².

Do gminy Łęka Opatowska należy 12 miejscowości sołeckich. W każdym sołectwie znajdują się miejsca przeznaczone do spotkań społeczności lokalnej (sale OSP, świetlice wiejskie itp.).

**Porównanie liczby mieszkańców
(dane z Raportów o stanie gminy Łęka Opatowska oraz z USC):**

Rok	Ogółem
2022	5455 (kobiet - 2702, mężczyzn - 2753)
2023	5437 (kobiet - 2682, mężczyzn - 2755)
2024	5382 (kobiet - 2660, mężczyzn - 2722)

Z powyższej tabeli wynika, iż w gminie Łęka Opatowskiej liczba mieszkańców spada i nie odbiega to od ogólnego trendu spadku liczby mieszkańców w Polsce.

**Porównanie urodzeń, zgonów, małżeństw
(dane z Raportów o stanie gminy Łęka Opatowska oraz z USC):**

Rok	Urodzenia	Zgony	Małżeństwa			
			Małżeństwa zawarte w USC	Małżeństwa konkordatowe	Transkrypcje	Małżeństwa ogółem:
2022	41	56	4	12	2	18
2023	52	57	10	17	4	31

2024	40	59	5	16	4	25
------	----	----	---	----	---	----

Zadania w zakresie wspierania rodziny w gminie Łęka Opatowska zostało powierzone Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej, ul. Szkolna 2, 63- 645 Łęka Opatowska. Ośrodek realizuje także inne zadania, w tym z pomocy społecznej, co często jest spójne z tymi określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Należy dodać, iż ogromny wkład w realizację wsparcia rodziny odgrywa realizacja zadań wynikając z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Diagnoza opierać będzie się o dane statystyczne zebrane przez pracowników Ośrodka, m.in. z realizacji zadań wynikających z ustaw, o których mowa powyżej.

**Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną 2024 r.
(dane ze sprawozdania GOPS Łęka Opatowska za 2024 r.):**

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJA ŚWIAD.	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
			OGÓŁEM	w tym: NA WSI	
0		1	2	3	4
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1	65	42	42	112
w tym: świadczenia pieniężne	2	20	20	20	25
świadczenia niepieniężne	3	48	25	25	90
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	4	0	0	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	5	65	42	42	112
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej- ogółem	6	x	125	125	292
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	7	x	92	92	213
Praca socjalna prowadzona w oparciu o KONTRAKT SOCJALNY	8	LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH		LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI SOCJALNYMI	
		0		0	

Z powyższej tabeli można wnioskować, iż największą grupę stanowią osoby korzystające ze świadczeń niepieniężnych pomocy społecznej w postaci usług opiekuńczych, schronienia, posiłku oraz pobytu w domach pomocy społecznej i w Rodzinnym Domu Pomocy.

Natomiast w tym miejscu należy zwrócić uwagę, iż znaczną liczbę osób (292 osób) objęta jest pracą socjalną w różnej formie. To dobry przejaw polityki prowadzonej w zakresie rodzajów wsparcia rodzin w gminie Łęka Opatowska. Realizacja świadczeń niepieniężnych stanowi więc znaczną część świadczeń przyznawanych przez GOPS .

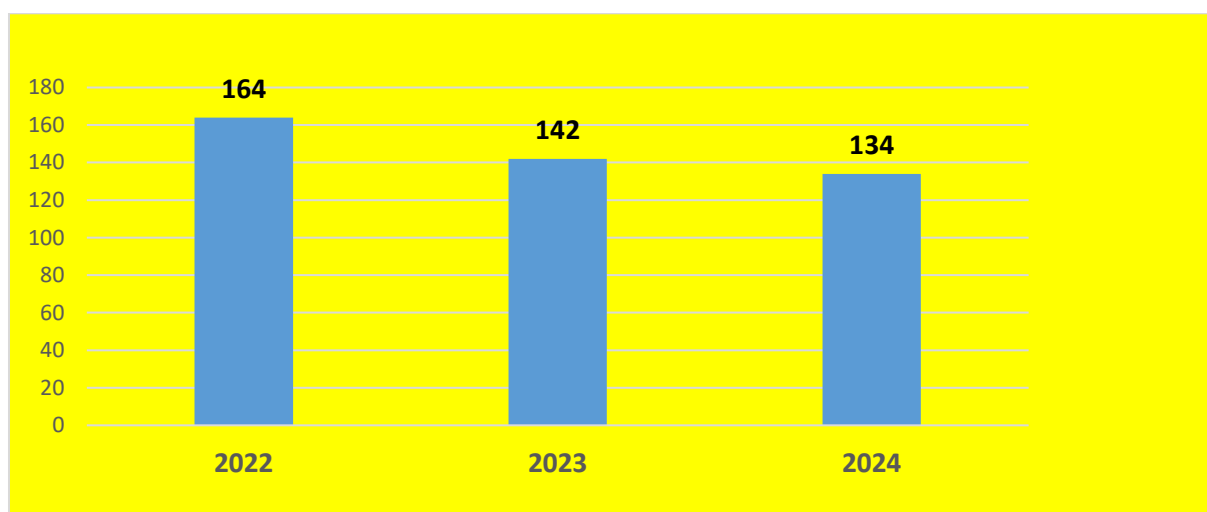
**Powody przyznania pomocy społecznej w 2024 r.
(dane ze sprawozdania GOPS Łęka Opatowska za 2024 r.):**

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	W tym: NA WSI	
UBÓSTWO	1	14	14	18
SIEROCTWO	2	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	3	7	7	7
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	10	10	57
W TYM: WIEŁODZIETNOŚĆ	5	9	9	52
BEZROBOCIE	6	1	1	1
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	18	18	28
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	8	8	10
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO- OGÓŁEM	9	7	7	28
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	10	1	1	4
RODZINY WIEŁODZIETNE	11	1	1	5
PRZEMOC DOMOWA	12	0	0	0
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	0	0	0
ALKOHOLIZM	14	7	7	11
NARKOMANIA	15	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16	1	1	1
TRUDNOŚCI W INTERGRACJI OSÓB, KTÓRE OPTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJACĄ	17	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	18	0	0	0
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	0	0	0

KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	0	0	0
----------------------------------	----	---	---	---

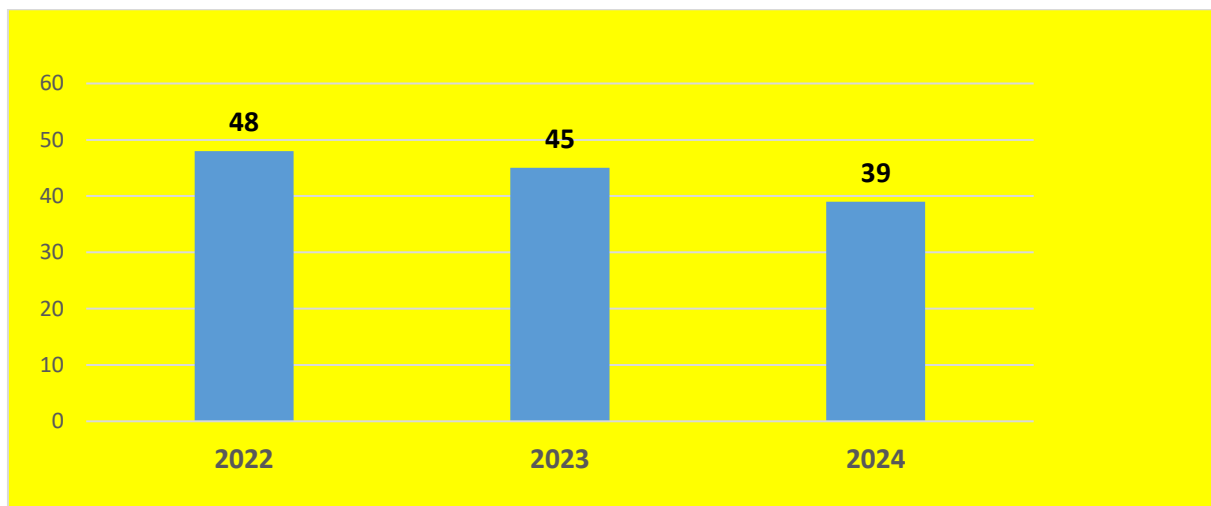
Najczęstszym powodem korzystania z pomocy społecznej przez rodziny w gminie Łęka Opatowska to niepełnosprawność , kolejne: ubóstwo, potrzeba ochrony macierzyństwa, długotrwała lub ciężka choroba, bezdomność, bezradność w sprawach wychowawczo-opiekuńczych, alkoholizm i bezrobocie .

Analiza porównawcza: **Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w gminie Łęka Opatowska** (dane ze sprawozdania MRiPS-03 GOPS Łęka Opatowska za lata 2022 - 2024):

Z powyższego wykresu można wnioskować, iż liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej zmniejszyła się. Jest to trend ogólnokrajowy wynikający z wprowadzania przez Państwo wielu świadczeń, które umożliwiają rodzinom bytowanie bez potrzeby sięgania po świadczenia z pomocy społecznej.

Analiza porównawcza: **Liczba dzieci korzystających z programu „Posilek w szkole i w domu” w gminie Łęka Opatowska** (dane ze sprawozdania MRiPS dla GOPS Łęka Opatowska za lata 2022 - 2024):

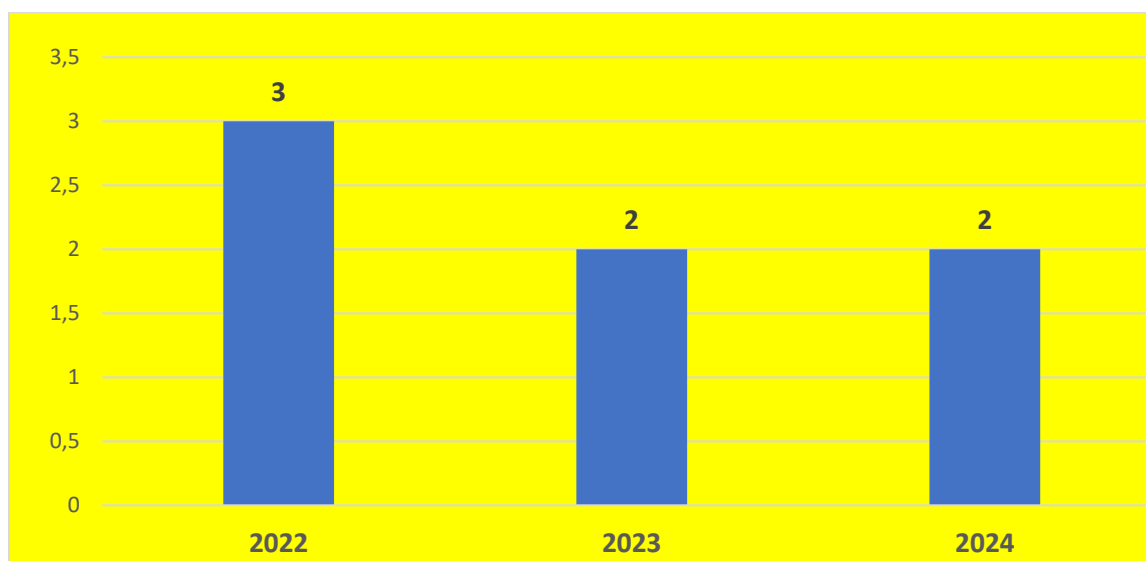

Powyższy wykres pokazuje nam, że liczba dzieci korzystających z wsparcia programu „Posilek w szkole i w domu” z roku na rok maleje. Prawdopodobną przyczyną spadku świadczeń jest wzrost wynagrodzeń mieszkańców naszej gminy, którzy dochodowo nie kwalifikują się do w/w wsparcia. Z informacji pozyskanych z placówek oświatowych z terenu naszej gminy wynika, że wiele rodzin samodzielnie wykupuje posiłki swoim dzieciom. Jest to sygnał, że rodzicom zależy na zdrowiu ich dzieci i dbają samodzielnie o zagwarantowanie gorącego posiłku podczas pobytu w szkole. Potwierdza to również fakt, że rodzinom zmieniała się na dobre sytuacja materialna, która pozwala na większe zabezpieczenie potrzeb swoich dzieci.

Gmina Łęka Opatowska realizuje bezpośrednio zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Z Gminy Łęka Opatowska w 2024 r. w rodzinie zastępczej zawodowej, przebywało 2 dzieci. Wydatki związane z opłatą za pobyt w pieczy zastępczej wyniosły 15 232,50 zł.

**Analiza porównawcza: Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
w poszczególnych latach
(dane ze sprawozdania GOPS Łęka Opatowska za lata 2022 - 2024):**

Z powyższego wykresu można wnioskować, że w Gminie Łęka Opatowska nie występują poważne zaburzenia w zakresie zapewniania dzieciom stabilnego środowiska rodzinnego i wsparcia w rozwoju w rodzinach biologicznych co skutkuje małą liczbą dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.

Dużym wsparciem dla rodzin w gminie Łęka Opatowska przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych jest pomoc asystenta rodziny. Zadaniem asystenta rodziny jest wspieranie i aktywne angażowanie się w sprawy podopiecznych, by pomóc im w poprawie i stabilizacji życiowej oraz większej samodzielności w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Asysta rodzinna polega na docieraniu do miejsca przebywania i funkcjonowania rodziny dotkniętej marginalizacją, przebywaniem w ich codziennym otoczeniu, wsparciem, motywowaniem do podejmowania dobrych w skutkach decyzji, pokazywaniem drogi innej niż tylko ta prowadząca do konfliktu, naruszania prawa czy funkcjonowania niezgodnie z ogólnie przyjętymi normami społecznymi. Rolą asystenta jest praca z całą rodziną aby dzieci nie trafiły do pieczy zastępczej, aby pozostały w swoim środowisku rodzinnym. Ustawa „Za życiem” nałożyła nowe obowiązki na asystentów rodziny, między innymi: koordynowanie działań podejmowanych przez rodzinę w kierunku zmierzającym do odnalezienia się w nowej sytuacji, do opieki nad chorym dzieckiem, do dbania o siebie w sytuacji, kiedy ciąża jest zagrożona. Wskazywanie placówek, gdzie rodzina może uzyskać pomoc i skąd powinna czerpać informacje na temat lekarzy, przychodni, położnych, pielęgniarek itp., od których tę pomoc uzyska.

W 2024 r. asystenturą objęto 2 rodziny, w których przebywało 5 dzieci.

**Analiza porównawcza: Liczba rodzin objęta pomocą asystenta rodziny
w gminie Łęka Opatowska za lata 2022 – 2024**

Rok	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach	Liczba dorosłych w rodzinie	Ogółem liczba osób w rodzinach
2022	2	5	4	9
2023	1	3	2	5
2024	2	5	4	9

Z powyższej tabeli wynika, iż liczba rodzin objętych współpracą z asystentem rodziny od roku 2022 do roku 2024 utrzymuje się na podobnym poziomie. W roku 2025 nastąpił wzrost rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. Na koniec grudnia 2025r. asystenci rodziny wspierali 5 rodzin z terenu Gminy Łęka Opatowska. Praca socjalna pracowników socjalnych w zakresie diagnozy potrzeb rodziny oraz szeroko zakrojone wsparcie rodzin przez asystenta rodziny powoduje, że rodziny w gminie Łęka Opatowska, które mają problemy opiekuńczo-wychowawcze mogą liczyć na pomoc asystenta.

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy został powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Łęka Opatowska Nr 67/2023 z dnia 8 września 2023 r. oraz Zarządzeniem Wójta Gminy Łęka Opatowska Nr 10/2024 z dnia 8 lutego 2024 r. nowy skład Zespołu Interdyscyplinarnego. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele :

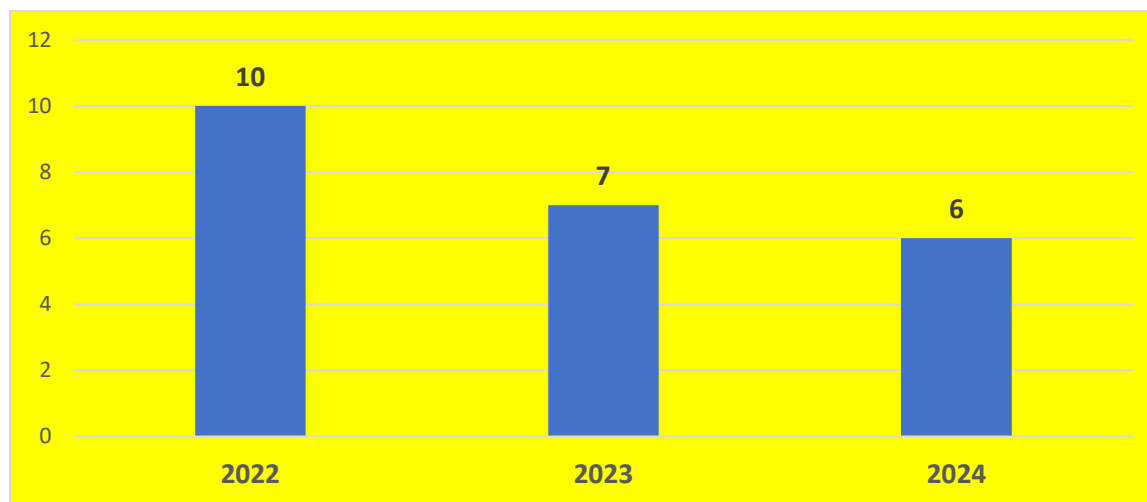
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łęce Opatowskiej,
- Policji w Łęce Opatowskiej,
- Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani w Gminie Łęka Opatowska,
- Oświaty ,
- Kurator zawodowy Sądu Rejonowego w Kępnie,
- Członek organizacji pozarządowej,

Członkowie ZI wykonują swoje zadania w ramach obowiązków służbowych i zawodowych w oparciu o porozumienia zawarte między Wójtem Gminy Łęka Opatowska a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład ZI. Obsługę organizacyjno- techniczną zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęce Opatowskiej.

W 2025 r. do Przewodniczącego ZI wpłynęło 8 Niebieskich Kart . W 3 przypadkach zakończono procedurę NK, w dwóch przypadkach uznano Niebieskie karty jako bezzasadne. Ogólnie w 2025 r prowadzono 9 procedur Niebieskiej karty (dane zawierają procedury z lat

poprzednich, które były kontynuowane w roku 2025). Praca z rodziną w przemocy to trudne zadanie i wymaga głównie od rodzin aktywnej współpracy. Brak takiej współpracy powoduje, że działania jednostek lub służb nie będą skuteczne w takim stopniu, jaki nakłada na gminy ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

**Analiza porównawcza: Liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”
(dane ze sprawozdania GOPS Łęka Opatowska za lata 2022 - 2024):**

Analiza wykresu pokazuje, że w latach 2022-2024 widzimy spadek liczby prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”. Jednak dane za rok 2025 wcześniej opisane pokazują wzrost liczby procedur „Niebieskiej Karty”. Zdaniem pracowników socjalnych nie znaczy to wcale, że w tym czasie znacząco wzrosła liczba przypadków przemocy w rodzinie. Wiele tego typu przestępstw było do tej pory nie ujawnianych. Uważamy, że wzrasta świadomość społeczna na temat stosowania i skutków przemocy.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

W Programie przyjęto następujące kluczowe założenia:

- ⇒ **Zasoby rodziny są czynnikiem rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego** - rodzina wpływa na kształtowanie tożsamości człowieka oraz jego funkcjonowanie w rolach społecznych. Prawidłowe relacje w rodzinie przyczyniają się do ochrony przed powstaniem problemów społecznych, zwłaszcza przed uzależnieniami, przemocą, niedostosowaniem społecznym. Rodzina stanowi oparcie dla swoich członków w trudnych sytuacjach życiowych;
- ⇒ **Wzmacnianie rodziny oraz przeciwdziałanie jej wykluczeniu** - zasadą powinno być szybkie i profesjonalne reagowanie na pojawiające się trudności w rodzinie, aby zapobiec kumulacji problemów, która grozi rozpadem więzi i struktury rodzinnej. Dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi w zależności od stopnia ich nasilenia będą adresowane kompleksowe i długofalowe działania pomocowe;
- ⇒ **Konieczność poszanowania podmiotowości i autonomii rodziny** - ingerencja instytucji powinna być ograniczona do szczególnie uzasadnionych sytuacji, a uczestnictwo rodzin w proponowanej pomocy oparte na zasadzie dobrowolności;
- ⇒ **Interdyscyplinarne i wielosektorowe podejście do rozwiązywania problemów rodziny** - Program zakłada współdział partnerów społecznych oraz instytucji świadczących usługi na różnych polach polityki społecznej. Ważne staje się w tym kontekście określenie zasad i standardów realizacji usług na rzecz rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. Usługi te powinny być świadczone w najbliższym środowisku rodziny w ramach lokalnych systemów wsparcia. Dla budowy zintegrowanego systemu wsparcia ważna jest analiza potrzeb i zasobów rodzin oraz środowiska lokalnego.

IV. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY:

WZMOCNIENIE SYSTEMU WSPARCIA RODZIN

Cele szczegółowe:

- 1) wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa socjalnego rodzin,
- 2) wsparcie edukacji dziecka,
- 3) organizowanie różnego rodzaju form spędzania czasu wolnego dla rodzin,
- 4) promowanie wartości rodzinnych,
- 5) zapobieganie zjawiskom dysfunkcji rodzin.

V. ZADANIA

Cel 1. Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa socjalnego rodzin realizowane będzie poprzez następujące zadania:

- 1) diagnozowanie sytuacji rodzin,
- 2) wsparcie socjalne rodzin (świadczenia pieniężne i niepieniężne, usługi społeczne),
- 3) wsparcie psychologiczne i prawne,
- 4) pomoc asystenta rodziny.

Cel 2. Wsparcie edukacji dzieci realizowane będzie poprzez następujące zadania:

- 1) stworzenie warunków do działalności żłobków i przedszkoli,
- 2) wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci,
- 3) wspieranie edukacji dzieci uzdolnionych.

Cel 3. Organizowanie różnego rodzaju form spędzania czasu wolnego dla rodzin realizowany będzie poprzez następujące zadania:

- 1) edukowanie rodziców w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego z dziećmi,
- 2) stworzenie warunków do spędzania czasu wolnego dzieci i rodzin.

Cel 4. Promowanie wartości rodzinnych realizowane będzie poprzez następujące zadania:

- 1) wzmacnianie więzi rodzinnej międzypokoleniowej,

- 2) edukowanie w zakresie form wsparcia instytucjonalnego,
- 3) organizowanie imprez integracyjnych,
- 4) wsparcie rodzin wielodzietnych w zakresie wypoczynku.

Cel 5. Zapobieganie zjawiskom dysfunkcji rodzin realizowane będzie poprzez następujące zadania:

- 1) analizę ryzyka zachowań w rodzinach,
- 2) monitoring rodzin zagrożonych dysfunkcjami,
- 3) organizowanie szkoleń dla rodziców lub przyszłych rodziców,
- 4) organizowanie specjalistycznych szkoleń dla osób zajmujących się bezpośrednio pomocą rodzinie.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

W gminie Łęka Opatowska koordynatorem realizacji Programu wspierania rodziny będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęce Opatowskiej , ul. Szkolna 2, 63-645 Łęka Opatowska , przy współpracy Gminy Łęka Opatowska oraz placówek oświatowych oraz innych organizacji, które włączą się aktywnie w pomoc dziecku i rodzinie.

VII. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI	TERMIN REALIZACJI
1. Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa socjalnego rodzin	1) diagnozowanie sytuacji rodzin, 2) wsparcie socjalne rodzin (świadczenia pieniężne i niepieniężne), 3) wsparcie psychologiczne i prawne, 4) pomoc asystenta rodziny.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęce Opatowskiej, gminne i powiatowe placówki oświatowe, Urząd Gminy w Łęce Opatowskiej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kępnie, Policja, sądy rejonowe, organizacje pozarządowe	Liczba rodzin objętych wsparciem Liczba dzieci objętych wsparciem	2026-2028
2. Wsparcie edukacji dzieci	1) stworzenie warunków do działalności żłobków i przedszkoli, 2) wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci, 3) wspieranie edukacji dzieci uzdolnionych.	Urząd Gminy w Łęce Opatowskiej Gminne i powiatowe placówki oświatowe, organizacje pozarządowe	Liczba żłobków Liczba przedszkoli Liczba dzieci objętych wsparciem	2026-2028
3. Organizowanie różnego rodzaju form spędzania czasu wolnego dla rodzin	1) edukowanie rodziców w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego z dziećmi, 2) stworzenie warunków do spędzania czasu wolnego dzieci i rodzin.	Urząd Gminy w Łęce Opatowskiej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęce Opatowskiej gminne i powiatowe placówki oświatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Liczba rodziców objętych edukacją Liczba miejsc lub form	2026-2028

		w Kępnie, organizacje pozarządowe , Gminna Biblioteka Publiczna w Łęce Opatowskiej	spędzania czasu wolnego	
4. Promowanie wartości rodzinnych	1) wzmacnianie więzi rodzinnej międzypokoleniowej, 2) edukowanie w zakresie form wsparcia instytucjonalnego, 3) organizowanie imprez integracyjnych, 4) wsparcie rodzin wielodzietnych w zakresie wypoczynku.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęce Opatowskiej, gminne i powiatowe placówki oświatowe, Urząd Gminy w Łęce Opatowskiej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kępnie , organizacje pozarządowe	Liczba rodziców objętych wsparciem Liczba imprez integracyjnych	2026-2028
5. Zapobieganie zjawiskom dysfunkcji rodzin	1) analiza ryzyka zachowań w rodzinach, 2) monitoring rodzin zagrożonych dysfunkcjami, 3) organizowanie szkoleń i warsztatów dla rodziców lub przyszłych rodziców, 4) organizowanie specjalistycznych szkoleń dla osób zajmujących się bezpośrednio pomocą rodzinie. 5) Organizowanie grup wsparcia dla rodzin	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęce Opatowskiej, gminne i powiatowe placówki oświatowe, Urząd Gminy w Łęce Opatowskiej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kępnie, Policja, sądy rejonowe, organizacje pozarządowe	Liczba rodzin objętych monitoringiem Liczba szkoleń Liczba osób biorących udział w szkoleniu	2026-2028

VIII. MONITORING I EWALUACJA, RAMY FINANSOWE

Monitoring Programu na lata 2026 - 2028 można podzielić na wskaźnikowy i społeczny. Monitoring wskaźnikowy odnosić się będzie do uzyskanych osiągnięć przez poszczególne podmioty wdrażające zadania dot. realizacji opisywanego dokumentu.

Drugi rodzaj monitoringu osiągnięty zostanie na podstawie wyników opinii społecznej. Warto zauważyć, iż poziom realizacji celów strategicznych i operacyjnych będzie zmierzony w ostatnim roku realizacji Programu, czyli w 2028 roku, a wyniki podane do 31 marca 2029 r.

Podstawowymi instrumentami sprawowania monitoringu są sprawozdania z realizacji Programu, natomiast celem przeprowadzania badań poszczególnych działań jest zapewnienie dokonania podstawowych założeń dokumentu.

Sprawozdanie roczne z realizacji Programu Wspierania Rodziny przedstawi Wójtowi Gminy Łęka Opatowska Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do końca marca danego roku kalendarzowego, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ewaluacja to spojrzenie na realizację Programu z punktu widzenia osiągnięcia rezultatów, wpływów i potrzeb, które miały być osiągnięte. Ocena stopnia realizacji Programu będzie dokonywana wraz ze sprawozdaniem z działalności Ośrodka.

Z uwagi na fakt, iż Program obejmuje swoim zasięgiem obszar całej gminy Łęka Opatowska do realizacji jego założeń niezbędna jest współpraca wszystkich instytucji działających na terenie samorządu gminnego. Do podstawowych źródeł finansowania realizacji działań z opisywanego zakresu zalicza się dochody o charakterze publicznym oraz prywatnym.

Zadania własne gminny, które związane są z realizacją Programu w dużej mierze finansowane będą z budżetu gminy. W opisywanej kwestii duży udział mają ponadto organizację pozarządowe, instytucje rządowe oraz środki unijne.

Uzasadnienie do uchwały
Rady Gminy Łęka Opatowska
z dnia 25 lutego 2026 r.

Zgodnie z art. 176 pkt 1 w zw. z art. 179 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny, a kompetencję do ich uchwalania ma rada gminy.

Celem głównym Programu jest zapewnienie dzieciom i rodzinom warunków rozwoju oraz pomocy w sytuacjach trudnych poprzez utworzenie systemu wspierania rodziny.

Przyjmuje się, że realizacja działań w ramach poszczególnych celów z zakresu wspierania rodziny wzmocni potencjał rodziny, m.in. poprzez upowszechnienie wśród mieszkańców wiedzy na temat systemu wspierania rodziny, realizowanie programów służących wszechstronnemu rozwojowi dzieci i młodzieży oraz godzeniu przez dorosłych życia rodzinnego i zawodowego, a także zapewni rodzinie ze zdiagnozowanymi problemami odpowiednie do potrzeb usługi, pomoc i świadczenia.

Realizując założenia Programu należy mieć na uwadze przede wszystkim dobro rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, które potrzebują ochrony i pomocy ze strony dorosłych. Niezwykle istotne jest poszanowanie praw dziecka, w tym prawa do opieki i wychowania w rodzinie, a w razie konieczności do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, prawa do powrotu do rodziny, do stabilnego środowiska wychowawczego i pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia.

Realizacja celów Programu powinna w kilkuletniej perspektywie doprowadzić do stworzenia sprawnie funkcjonującego systemu wsparcia rodziny i dziecka zgodnego z ustawowymi standardami opieki i wychowania.

Biorąc pod uwagę powyższe zasadne jest podjęcie uchwały.